

526

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 18 grudnia 1990 r.

w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 59, poz. 344) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa ogólne warunki obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, zwane dalej ubezpieczeniem OC rolników.

§ 2. Przez użyte w rozporządzeniu określenia:

- 1) gospodarstwo rolne — rozumie się obszar użytków rolnych, gruntów leśnych, gruntów pod stawami oraz gruntów pod zabudowaniami, związanych z prowadzeniem tego gospodarstwa, o łącznej powierzchni przekraczającej 1,0 ha, stanowiący zorganizowaną całość gospodarczą,
- 2) rolnik — rozumie się osobę fizyczną prowadzącą gospodarstwo rolne,
- 3) osoby bliskie rolnikowi — rozumie się małżonka, dzieci, pasierbów, dzieci przysposobione albo przyjęte na wychowanie, rodziców, przysposabiających, rodzeństwo, ojczyma, macochę, teściów, dziadków, wnuki, zięciów i synowe — pracujące w gospodarstwie rolnym rolnika,
- 4) osoba objęta ubezpieczeniem — rozumie się rolnika, osobę bliską rolnikowi lub inną osobę pracującą w gospodarstwie rolnym rolnika,
- 5) ubezpieczyciel — rozumie się zakład ubezpieczeń prowadzący działalność ubezpieczeniową w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników.

Rozdział 2

Podstawowy zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela

§ 3. Z ubezpieczenia OC rolników przysługuje odszkodowanie, jeżeli rolnik, osoby bliskie rolnikowi lub osoby pracujące w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez rolnika są — na podstawie obowiązującego prawa — zobowiązane do zapłacenia odszkodowania za zdarzenie, którego następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

§ 4. 1. Odszkodowanie przysługuje również za szkodę:

- 1) wyrządzoną przez rolnika lub osoby, o których mowa w § 3, gdy rolnik nie posiadał ubezpieczenia obowiązkowego,
- 2) na osobie, jeżeli sprawca szkody nie mógł być zidentyfikowany.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, odszkodowanie z ubezpieczenia OC rolników wypłacane jest przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

§ 5. Jeżeli zgłoszone roszczenia z tytułu ubezpieczenia OC rolników podlegają przepisom prawa polskiego, ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone osobom bliskim rolnikowi wskutek zniszczenia lub uszkodzenia mienia,

- 2) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych nie pochodzących od zwierząt,
- 3) rzeczowe, spowodowane wadą dostarczonych przez osobę objętą ubezpieczeniem towarów lub wadliwym wykonaniem usług, a jeżeli w następstwie tych wad powstały szkody na osobie — ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności tylko wówczas, gdy osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała o wadzie,
- 4) powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub zaginięcia rzeczy wypożyczonych lub przyjętych przez osobę objętą ubezpieczeniem do użytkowania, przechowania lub naprawy,
- 5) polegające na utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów, zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i innych,
- 6) w drzewostanie lasów i parków wskutek wzniesienia pożaru oraz wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego,
- 7) nie przekraczające łącznie równowartości 5 q żyta według średnich cen rynkowych na danym terenie.

Rozdział 3

Prawa i obowiązki ubezpieczającego i ubezpieczyciela wynikające z umowy ubezpieczenia

§ 6. 1. Rolnik obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników spełnia ten obowiązek zawierając umowę z wybranym ubezpieczycielem prowadzącym działalność w tym zakresie.

2. Ubezpieczyciel prowadzący obowiązkowe ubezpieczenie OC rolników nie może odmówić zawarcia umowy tego ubezpieczenia.

3. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres roku kalendarzowego; umowa przedłuża się na rok następny, chyba że rolnik na trzy miesiące przed upływem roku kalendarzowego powiadomi na piśmie ubezpieczyciela, że w nowym roku kalendarzowym dokona ubezpieczenia u innego ubezpieczyciela.

4. Jeżeli nabycie lub objęcie gospodarstwa rolnego następuje w ciągu roku kalendarzowego, rolnik obowiązany jest zawrzeć umowę ubezpieczenia OC w terminie 14 dni od dnia nabycia gospodarstwa.

5. Rolnik obowiązany jest zawiadomić ubezpieczyciela, z którym zawarta była umowa ubezpieczenia, o zbyciu gospodarstwa rolnego; zawiadomienie ubezpieczyciela powoduje rozwiązanie umowy ubezpieczenia.

6. Jeżeli w okresie poprzedzającym rozwiązanie umowy nie nastąpiła szkoda, w związku z którą ubezpieczyciel zobowiązany jest do zapłaty odszkodowania, rolnikowi przysługuje zwrot składki za nie wykorzystany okres ubezpieczenia do końca roku kalendarzowego.

§ 7. Rolnik, zawierając umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników, opłaca składkę ubezpieczeniową według stawek ustalonych przez ubezpieczyciela.

§ 8. 1. W razie wystąpienia zdarzenia, którego następstwem jest szkoda, osoba objęta ubezpieczeniem powinna podjąć wszelkie możliwe działania zmierzające do ograniczenia jej rozmiarów.

2. O zdarzeniu z ofiarami w ludziach, jak również o zdarzeniu powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo, osoba objęta ubezpieczeniem lub osoba zgłaszająca roszczenie obowiązane są powiadomić policję.

3. Osoba objęta ubezpieczeniem lub osoba zgłaszająca roszczenie powinna przedstawić ubezpieczycielowi posiadane dowody dotyczące zdarzenia i ułatwić ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności oraz rozmiaru szkody.

§ 9. Po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczyciel przeprowadza postępowanie w celu ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania oraz informuje osobę objętą ubezpieczeniem i osobę zgłaszającą roszczenie, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.

§ 10. 1. Jeżeli sprawca szkody na osobie nie mógł być zidentyfikowany lub gdy sprawca szkody nie posiadał obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników, osoba poszkodowana zgłasza swoje roszczenia do ubezpieczyciela prowadzącego obowiązkowe ubezpieczenie OC rolników; w takim przypadku ubezpieczyciel nie może odmówić przyjęcia zgłoszenia roszczeń.

2. Ubezpieczyciel po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza postępowanie przewidziane przepisami § 9 i przysyła dokumenty szkody do Zarządu Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, powiadając o tym osobę zgłaszającą roszczenie.

§ 11. 1. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej osoby objętej ubezpieczeniem, chyba że przepisy rozporządzenia stanowią inaczej.

2. Na poczet odszkodowania przysługującego z ubezpieczenia OC rolników zalicza się przyznane tej samej osobie z tytułu tego samego zdarzenia odszkodowania z innych ubezpieczeń majątkowych.

§ 12. 1. Roszczeń związanych ze zdarzeniem, przysługujących w stosunku do osoby objętej ubezpieczeniem OC rolników, można dochodzić bezpośrednio od ubezpieczyciela.

2. Jeżeli roszczenie zostanie zgłoszone do osoby objętej ubezpieczeniem, osoba ta przekazuje roszczenia ubezpieczycielowi, powiadając o tym poszkodowanego.

3. W postępowaniu sądowym, wszczętym przeciwko osobie objętej ubezpieczeniem o naprawienie szkody, konieczne jest przyzwanie ubezpieczyciela.

Rozdział 4

System taryf i zasady ustalania stawek ubezpieczeniowych

§ 13. System taryf obejmuje ocenę i klasyfikację ryzyka przejmowanego przez ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia OC rolników.

§ 14. 1. Ryzyko przejmowane w ramach ubezpieczenia OC rolników gwarantowane jest odpowiedzialnością ubezpieczyciela w odniesieniu do jednego zdarzenia sumą ubezpieczenia 7,2 mld zł.

2. Na wniosek rolnika umowa ubezpieczenia może być zawarta na sumę gwarancyjną wyższą niż określona w ust. 1.

§ 15. 1. Przy ustalaniu taryfy ubezpieczyciel dokonuje oceny ryzyka na podstawie danych statystycznych przebiegu szkodowości, a w razie braku tych danych — w oparciu o inne informacje lub opinie rzeczoznawców.

2. Klasyfikacja gospodarstw rolnych powinna uwzględniać charakter prowadzonej działalności specjalistycznej, wyposażenie w podstawowy sprzęt rolniczy, wielkość gospodarstwa oraz ewentualną konieczność stałego zatrudnienia w gospodarstwie osób trzecich.

§ 16. 1. Ubezpieczyciel ustala podstawową stawkę ubezpieczeniową, wynikającą z oceny ryzyka, na roczny okres ubezpieczenia, licząc od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

2. Jeżeli umowa ubezpieczenia zostaje zawarta w ciągu roku kalendarzowego, ubezpieczyciel ustala stawkę podstawową stosownie do okresu odpowiedzialności, jaki przypada od dnia zawarcia umowy do końca bieżącego roku kalendarzowego; miesiąc rozpoczęty uważa się za pełny.

§ 17. Ustalona przez ubezpieczyciela składka na roczny okres ubezpieczenia może być w okresie trwania ubezpieczenia podwyższona, jeżeli w ciągu jednego kwartału średni wzrost cen w gospodarce narodowej przekroczy 10% w stosunku do analogicznych wskaźników kwartału poprzedzającego; ustalen tych dokonuje ubezpieczyciel w oparciu o informacje publikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 18. Zawarcie umowy ubezpieczenia OC rolników na 1991 r. i opłacenie składki do dnia 31 stycznia 1991 r. uważa się za spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego.

§ 19. Do ustalenia zasadności i wysokości roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkód zaistniałych przed dniem wejścia w życie przepisów niniejszego rozporządzenia stosuje się dotychczasowe przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 lipca 1985 r. w sprawie ubezpieczenia ustawowego odpowiedzialności cywilnej rolników (Dz. U. Nr 33, poz. 146).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1991 r.

Minister Finansów: w z. A. Podsiadło